

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

P. S. Episcopul Nicolae Ivan al Clujului: Pastorală de Paști.

B. Petriceicu-Hăjdău: Studiu asupra Indaismului — Talmudul.

General Tarnoschi: Jidanii ne omoară neamul din lipsa de sancțiuni.

I. C. Cătuneanu: Moartea mareșalului Foch.

St. Peneș: Antisemitismul prinde teren și în Italia.

„Frăția de Cruce“.

Dr. E. Bratu: Procesul notarului Adalbert Fehér distrugătorul revistei „Infrățirea Românească“.

S. Pinteș: Nu mai putem răbda!...

Informații.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Nr. 2141—1929. Pres.

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Preacucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor Dreptcredincioșilor Creștini din reinviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului: har și pace dela Dumnezeu, Părintele ceresc, iar dela Noi salutare și binecuvântarea Noastră arhipăstorească.

„Binevestește pământule bucurie mare, laudați ceruri mărirea lui Dumnezeu, a înviat Hristos din morți“.

Stih. Invierii, gl. 7.

IUBIȚILOR MEI FII SUFLETEȘTI !

Ziua cea mare, sărbătoarea cea strălucită și luminată, în care toată făptura se bucură și se veselește, a sosit iarăși la noi.

„HRISTOS A INVIAT“ răsună iarăși depe buzele cuvioșilor slujitori ai bisericii, pentru de a-i întâmpina pe credincioși înaintea sfintelor altare. După zile de rugăciune și de înfrânare, de smerenie și de laudă către bunul Dumnezeu, ne-am învrednicit să ajungem cu bine și anul acesta, mărețul praznic al Invierii Domnului, și de câte ori ne întrunim să prăznuim această minunată sărbătoare, cugetele și sufletele noastre sunt pătrunse de fiorii bucuriei și ai mulțumirii. Invierea Domnului, iubiților mei fii sufletești, este biruința Fiului lui Dumnezeu, asupra morții și păcatului, și ea mai înseamnă biruința binelui asupra răului, biruința luminii asupra întunerecului, a dreptului asupra viclesugurilor omenesti, a adevărului asupra strâmbătății, a milei și iertării asupra neîncredurii.

Și azi, după 19 veacuri de lupte și sbuciumări, răsună în sufletele și în inimile credincioșilor adevărați, aceeași bucurie, tresare același fior de înviore și premenire pentru biruința Mântuitorului lumii.

Se cade deci, ca prin os de mărire și laudă să-i aducem, se cade să prăznuim cu evlavie și după zisa Scripturii „cu credință și dragoste să ne apropiem“, căci după ocară, chinuri, și suferințe dela oameni, cărora numai binele a făcut, zdrobind cătușile morții, a biruit iadul și a întărit temelii Impărăției sale uici pe pământ. „Binevestește deci pământule bucuria cea mare, laudați ceruri mărirea lui Dumnezeu, a înviat Hristos din morți“.

Dar praznicul invierii mai este și un prilej bun de învățătură și povete.

În sunetele de clopote și în cântece de laudă, creștinii se întâmpină cu „Hristos a înviat“. Căți însă își dau seamă, că iau numele Domnului în deșert, dacă nu se gândesc în același timp la șirul cel lung al nedreptăților ce le-au făcut, nici la conștiința încărcată cu

păcate ce le-au săvârșit? Căți pot mărturisii cu cugetul curat, că au împlinit cum se cade poruncile legii, și nu s'au lăsat abătuți dela calea dreptății?

Hristos prin patimile și moartea Sa pe cruce, a risipit întunerecul păgânătății, a răscumpărat pe om de sub jugul păcatului, și ne-a chemat la o viață nouă.

„A treia zi, ca un Dumnezeu înviind Hristoase întru mărire, ai dăruit lumii viață fără de sfârșit și mare milă“, ni se spune în una din frumoasele cântări pe cari le-am auzit azi. Dar oare toți cei ce-și zic creștini, au părăsit mormântul fărădelegilor, toți au ocolit căile întunerecului și năzuiesc spre lumina adevărului?

Luminata sărbătoare a Invierii ne îndeamnă pe toți, să ne cugetăm bine asupra acestui lucru.

Căci nu poate fi bucurie deplină, de care dorim să ne facem părtași în această sfântă și mare zi, dacă nu vom stărui să ne cercetăm cugetele și sufletele, pentru a ne lăpăda din patimile și pornirile cele rele. Această mare sărbătoare ne mai învață, că suferința și chinul, ocara și pătămirea suferită pe nedrept, trebuie să aibă și un sfârșit. Lanțurile robiei și ale întunerecului trebuie să se frângă odată și deasupra lor trebuie să strălucească lumina și dreptatea. Isus a suferit până 'n sfârșit, dar a venit și ziua, când pământul s'a cutremurat, catapiteazma bisericii s'a rupt în două, inimile chinuitorilor s'au îngrozit de spaimă.

Pilda lui Isus este mult grăitoare și pentru noi, — și mai ales pentru fiii neamului nostru. Acest neam batjocorit sute de ani, asuprit, a fost ținut în lanțurile robiei întunerecului de dușmani, cu gândul ascuns ca să ne piarză.

Sărbătoarea Invierii din anul acesta, are deci pentru noi și o însemnătate deosebită. Ea cade de aproape cu o altă sărbătoare, — sărbătoarea întregirii Neamului, de acum zece ani.

Bătrânii, cu plete albe, — trecuți prin greutatețile vremurilor de urgie, — își vor mai aduce aminte cu groază de suferințele din trecut și cu inima înfrântă

și cu duhul smerit vor lăuda pe Dumnezeu, care a făcut și minunea învierii noastre naționale.

S'a răsturnat piatra depe mormântul nostru, întocmai cum s'a răsturnat piatra ce avea să acopere pe nedrept trupul Mântuitorului lumii.

Stăpânitorii țării, în grija și dragostea ce sunt dator să poarte neamului și scumpei noastre patrii întregite, s'au gândit să facă sărbări mari, la cari să ia parte toată suflarea românească

Să ne rugăm cu toții sufletește în acele clipe de înălțare și de sărbătoare.

Isus, când s'a arătat după Inviere învățăcelilor săi, i-a întampinat cu cuvintele „PACE VOUA”.

Pare că nici odată n'ar fi fost mai bine simțit rostul și înțelesul adânc, al acestor dumnezeiești cuvinte, decât în zilele de azi.

Pace în suflete, mai multă bunătate în inimi, mai puțină răutate în minți, mai multă dragoste către aproapele și o grijă mai largă pentru nevoile țării.

În aceste zile de sărbătoare, se cuvine să îmbrățișăm aceste cuvinte mult grăitoare. Pacea să o vedem sălășluită în casele și cătunele noastre, poporul nostru să nu mai sufere pe urma neînțelegerilor și certurilor, căci aceasta este și în interesul celor localnici și în interesul numelui bun al țării.

Să ne gândim la Mântuitorul nostru, la viața Lui pămantească și la îndemnurile Sale pilduitoare.

Dacă asemenea Lui, și noi am suferit atâta, dacă prin jertfa celor opt sute de mii de vieți romanesti s'a putut întregi neamul, acum e randul celor 14 milioane încheși, ca să întărească temelile României mari, prin muncă trainică și cinstită, și atunci dușmanii de ieri și de mâine, nu ne vor mai putea robi niciodată, ci „se vor împărășia cum se împărășie fumul și se vor topi cum se topește ceara la fața focului”.

„PACE VOUA” ne spune mai puternic și mai hotărât ca ori când Mântuitorul lumii, și noi dator suntem în numele lui Isus și al legii Lui să ascultăm de acest sfat dumnezeesc și blagoslovit.

De aceea fiți, iubitorii mei fii sufletești, creștini așa cum ne-a învățat Mântuitorul, împlinându-Vă datorințele de adevărați credincioși prin fapte creștinești, prin purtarea bună, prin gânduri curate, lăpădând obiceiurile rele și scoțând din îndeletnicirile vieții patima beției, patima urei, a dușmăniei, a răzbunării — ca să ajungeți la izbândă și propășire spre întărirea noastră, a Țării și a Bisericii strămoșești. Și fiind vorba de Biserica noastră, de moștenirea ce am luat dela Marele și neuitatul nostru Ctitor Ștefan cel Mare și Sfânt al Moldovei, se cuvine, ca să Vă spun câteva cuvinte din prilejul învierii, în preajma praznicului, care îl vom sărbători în anul acesta, la 10 ani dela reînvierea Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Numai bunul D-zeu, care știe și vede toate, cunoaște greutățile prin cari am trecut.

Dar mulțumesc lui Dumnezeu că am trecut peste cele mai grele din ele, — și azi Eparhia noastră stă cu fruntea senină, alături de celelalte surori mai vechi și mai înzestrate.

Credincioși fără biserici și biserici fără preoți, mai avem în puține locuri.

Cu ajutorul credincioșilor noștri, cu ajutorul stăpânilor din trecut și de azi, suntem pe calea cea mai bună de a ne întări și întemeia în cetate nebiruită.

Numai aici la centru avem în loc de un singur

preot, care l-am aflat acum zece ani, 24 clerici aleși, probați, o școală de înalte învățături teologice — și dacă vrea Dumnezeu, și o Catedrală care nu va avea păreche în întreaga țară, de unde va răsună glasul propovăduind cuvântul lui Dumnezeu, puternic și fără prihană și va vesti neîncetat mărirea Domnului.

Binemeritata a fost deci moștenirea lăsată nouă de marele Voievod, căci binecuvântate se văd roadele pe urma faptelor creștinești ale urmașilor.

Aceste roade ale muncii de 10 ani, le vom prăznuși și noi în anul acesta, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate câte a făcut nouă.

Vom îngriji la timpul său, ca să se deie acestui fapt însemnătatea cuvenită, și Consiliul și Adunarea noastră Eparhială, vor face, ca această comemorare să se săvârșească cu toată vrednicia, apreciindu-se munca de viață rodnică bisericească, după cuviință. Tot ce doresc e, ca toți fiii Eparhiei să fie pătrunși de aceeași dragoste și însuflețire pentru cauza aceasta sfântă și pentru scumpa noastră lege strămoșească.

„Veniți să bem băutura nouă, nu din piatră stearpă, ci din izvorul nesticăciunii, din Hristos cel ce s'a înălțat din mormânt, întru carele ne întărim”. (Can. Sf. Paști).

Așa răsună azi duiosul glas al Bisericii și în același înțeles se îndreaptă și îndemnul Arhiepiscopului Vostru către voi: să plecați mai întăriți din fața altarului la vetrele voastre. Insuflețirea pentru șanta noastră credință, datinele și obiceiurile moștenite din tată în fiu, dragostea pentru legea în care v'ați născut și botezat, să Vă călăuzească neîncetat în calea vieții. Nu uitați nici odată de Dumnezeu.

Precum cu bucurie ați pășit și intrat în această zi mare în casa Domnului, așa pașii voștri să se îndrepteze în fiecare Duminică și sărbătoare, și mai ales către acest Sfânt locaș să Vă îndreptați pașii în ciasuri de zăbucium și chin sufletec.

Ajutorul dela Domnul aici îl veți afla și dobândi, ori de câte ori îl veți cere.

Gândurile rele și pozele păcătoase aici vă vor părăsi, lăsând drum deschis pentru cinste și smerențe în sufletele plecate și cuvioase.

Aceste sunt, iubii mei, învățătura și povața noastră de Sf. zi a Învierii Domnului.

Hristos a înviat! pentru cel bogat, ca și pentru cel sărac, pentru cel învățat, ca și pentru cel neînvățat.

„Să ne apropiem deci cu toții, cei purtători de lumină, de Hristos, de cel ce a eșit ca un mire din mormânt și să sărbătorim împreună cu cetele cele iubitoare de sărbare, Paștile lui Dumnezeu, cele aducătoare de mântuire”.

Iar prăznuind biruința asupra morții, sfărămarea iadului și începutul altei vieți, vecinice, să lăudăm și să binecuvântăm ziua Învierii, unul pe altul îmbrățișând, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru înviere, și să strigăm:

„Hristos a înviat din morți, cu moarte pe moarte călcând, și celor din morminte, viață dăruindu-le...” (Stih. Paștilor).

Dorindu-Vă dela Dumnezeu, părințele luminilor, tot binele, — rămân cu binecuvântare Arhiepiscop

al Vostru de tot binele voilor:

NICOLAE, Episcop.

Dat în reședința noastră din Cluj, în ziua Învierii Domnului, a anului 1929.

Seninătate și independență științifică

În vremea când intelectualii noștri: istorici, sociologi, financieri, economiști, juriști își permit a vorbi și scrie despre *omni ne scibili et quibusdam aliis*, dar nu văd, nu aud, nu simt, nu pricep nimic despre realitatea incontestabilă a chestiunii jidovești în istoria veacului al XX în Centrul și Orientul Europei; în această vreme când considerații de mărunț calcul personal au împus intelectualilor noștri diplomația tăcerii asupra chestiunii jidovești, care a îngrijorat pe toți oamenii mari ai României mici: oameni politici, scriitori, poeți, artiști, filosofi, istorici; astăzi când știința economică și sociologia mai ales prin reprezentanții ei în România întregită, ignorează cea mai gravă chestiune ce s'a abătut asupra țării noastre cu o acuitate crescândă — prin situația creată în urma tratatelor de pace și a situației de fapt postbelice, când toți au auzit complotul tăcerii asupra chestiunii jidovești; socotim că aducem o învioreare sufletelor ofilite în îndoială, și nu numai un îndemn la îndreptare, dar o imputare meritată celor vinovați, când publicăm mai jos o conferință alui Bogdan-Petriciceiu-Hasdeu despre Talmud, ținută la 1866. Genialul scriitor, cel mai strălucit reprezentant al intelectualității românești de peste Prut, nu s'a sfiit să se ocupe de o chestiune, astăzi cu frică ocolită, și să o trateze *sine ira et studio*, cu o seninătate și o independență, ce coboară la nivelul de pigmei pe aceia cari astăzi pretind că stau în slujba științei fără rezerve și fără reticențe.

Citiți D-lor. intelectuali, din România mare, revizuiți-vă conștiința, și mai ales căutați a vă ridica la înălțimea nu numai intelectuală, dar și de caracter al aceluia care a făcut mândria științei românești în România Mică.

I. C. Cătuneanu.

R. PETRICEIU-HAJDEU

Studiu asupra Iudaismului — Talmudul

Beni h'izzaher bedibhre sopherim
jaser middibhre thhrah.

(„Fiule! bagă în seamă mai mult
vorbele rabbinelor, de cât Scriptura“).

Eram să vă vorbesc despre una din cele mai frumoase religii umane, al cărei fondator fusese nu o ficțiune, nu un soldat, nu un popă, nu un Dumnezeu, ci un filosof practic, mult mai antic și mult mai profund, decât Socrate al Grecilor.

Eram să desfășur înainte-vă o teologie, născută în fundul barbariei Asiei, în întunericul timpilor celor mai barbari, dar care, în mare parte, merita de a se naște numai doar în patria lui Franklin și a lui Washington.

Eram să reproduc aci sublimele principii dintr-o carte sacră, care singură și cea dintâi culează a zice: „Ceea ce vede și aude Cerul, nu este decât aceea ce vede și aude poporul; ceea ce poporul răsplătește sau pedepsește este aceea ce Cerul roește a pedepsi și a răsplăti: câștigați amorul poporului și veți câștiga puterea, perdeți amorul poporului și veți perde puterea!“¹⁾

În fine, eram să studiez religia chineză; dar când comunicai această intențiune la vr'o câțiva amici așteptându-mă a surprinde în ei curiozitatea noutății, văzui figurile lor impasibile, și auzii numai o rece exclamațiune: „Așa dară, ne vei vorbi despre Confucius!“

Confucius! acest nume e cunoscut tuturor: faimosul zid de piatră al Chinei nu fu în stare să ascunză dela noi pe colosalul reformator, din gura căruia ieșiră aceste cuvinte: „Virtutea și capacitatea unui principe îl asemănă cu steaua polară, care rămâne imobilă la locul său, ne când toate celelalte stele, rotind în juru-i, o iau drept călăuză“¹⁾

Dar d-voastră, cari știți atât de bine, dacă nu opera, cel puțin numele lui Confucius, pentru cari este o nimica toată distanța dela București la Peking: cari ascultați cu un aer de curiosi vorbindu-se de religia chineză: d-voastră

¹⁾ Ibid. p. XII. din Lun-yu. cap. II § 1.

n'ați putea răspunde la întrebarea: cine au fost Hillel, Schemmai, Kimchi, Bechai, Ionachan Saccai? deși aceștia sunt pentru Ovrei ceea ce este Confucius pentru Chinezii; deși Ovreeii locuiesc nu peste nouă mări și nouă țări, ca Chinezii, ci chiar în mijlocul nostru; deși China poate fi suferindă sau fericită, fără ca suferințele sau fericirile sale să înrăureze cât de puțin asupra suferințelor sau fericirilor noastre, pe CÂND OVREEII SUNT UN VIERME INTESTINAL, CE NE ROADE PE NOI DREPT LA INIMĂ!

Așadar, lăsăm la o parte pe Confucius, și vom aborda: TALMUDUL...

I. Istoria Ovreeilor se împarte în două epoci: d'întâiu Ovreeii având o țară proprie a lor, și apoi Ovreeii CRESCÂND DIN SUDOAREA STRĂINĂ, PRECUM CREȘTE MUȘCHIUL PE ALTE PLANTE MAI NOBILE.

II. În primii secolii ai creștinismului, îi vedem alungați din Palestina de armele Romei; și de atunci încoace, dintr'un popor tare, compact, liber, degenerând, tot mai mult și mai mult, IN VAGABONZI SLABI, IMPRĂȘTIAȚI, TĂRĂTORI.

III. Vechile instituțiuni biblice, făcute în alte timpuri și pentru alte ființe, nu se mai potriveau cu trebuințele și dorințele cele noi ale Iudanului.

Moise fusese Legislatorul unui Stat.

Pentru grupe de rătăciți drumași se ceară acum un alt legislator, și nu unul, ci atâția legislatori, cât de multe erau acele grupe.

Schimbarea religiei era o fatală necesitate a Iudaismului.

IV. Însă o credință antică nu se uită deodată și nu deodată se înrădăcinează o reformă.

Secolara lege a lui Moise devenise pentru Ovrei o deprindere, iar deprinderea este singura certitudine a gloatelor.

Pentru a surpa Mosaismul, trebuiau niște oameni, cari să vorbească dintr'untâiu chiar în numele și numai în numele lui Moise.

V. Fiecare comunitate Ovreească avea câte unul sau mai mulți rabbini, adică dascăli, însărcinați cu explicațiunea și aplicarea legilor divine și umane, cuprinse în Biblie.

Precum Moise, fusese odată mijlocitor între Dumnezeu și poporul lui Izrael, de asemenea rabbini a-

¹⁾ Kao-yao-mo: § 7. — Ta hio, cap. X. § 5. — Vezi PAUTHIER; *Les livres sacrés de l'Orient* (Paris, 1841 în 8) introd. p. X—XI.

junseră acum a fi mijlocitori între Moise și Ovreei cei deșerați.

Precum Moise avusese odată privilegiul de a atribui lui Dumnezeu propriile sale gânduri și pasiuni, de asemenea rabbini capătără acum prerogativa de a atribui lui Moise tot ce venia lor la socoteală.

Precum Judanii cei antici nu puteau cunoaște pe Dumnezeu, decât numai prin Moise, de asemenea judanii aști posteriori nu mai puteau cunoaște pe Moise, decât numai prin rabbini.

În fine, rabbini fură instrumentul care operă, pe nesimțite, trecerea iudaismului dela religiunea-i primitivă biblică, la o altă religiune, mai corespunzătoare cu noua pozițiune națională și socială a Ovreeilor.

VI. Precum Biblia fu legea lui Moise, tot așa legea rabbiniilor este o voluminoasă colecțiune, numită Talmud.

Moise comentă voințele lui Dumnezeu.

Rabbini comentează voințele lui Moise.

Iată un exemplu:

Moise zise în Biblie: „Dumnezeu vă poruncește a vă veseli la sărbătorile voastre“.

Talmudul explică acest prescript în următorul mod:

„Rabbinul Iehuda zice: nu e mai mare veselie ca vinul și, prin urmare, Moise vă poruncește să beți“.

„Rabbinul Seira zice: Carnea e cea mai mare veselie și, prin urmare, Moise vă poruncește să mâncați“.

„Rabbinul Asse zice: Nu e mai mare veselie ca amorul și, prin urmare, Moise vă poruncește să vă dragostiți...“¹⁾

Iehuda cerând vin, Seira cerând carne, Asse cerând amor, Talmudul, expresiunea tuturor gusturilor rabinice, recomandă Ovreeilor câteși trele petrecerile, în numele cel stereotip al lui Moise!

VII. În acest mod, Talmudul se distinge cu desăvârșire de toate cărțile sacre de pe fața pământului.

În Evanghelie vorbește numai Christos.

În Al-Coran vorbește numai Mahomet.

În cartea cea sacră a iudaismului modern, vorbesc toți rabbini, fără a fi datori, cât de puțin, de a se uni în opinii unul cu altul;

¹⁾ Ap. *Infruntarea Jidovilor* (Iasi, 1803, în 4), p. 27, 28, 29.

căci fiecare cuvânt de al lui Moise — zice Talmudul — poate fi comentat în șaptezeci de moduri¹⁾.

Să nu uitați, că numărul șaptezeci se ia în limba ebraică în sens de un maximum nedefinit²⁾.

Așadar, asupra textului lui Moise despre veselia cea de serbătoare, pe lângă cei trei rabbini de mai sus, unul bețiv, altul mândăcios, al treilea moros, lesne mai puteți adăuga alți o mie de rabbini de diferite culori, cari vor zice, unul după altul:

1. Cea mai mare veselie este de a danța și, prin urmare, Moise vă poruncește...

2. Cea mai mare veselie este de a cânta și, prin urmare, Moise vă poruncește...

3. Cea mai mare veselie este de a dormi și, prin urmare, Moise vă poruncește...

4. Cea mai mare veselie este de a căsca gura și, prin urmare, Moise vă poruncește...

Și așa înainte.

Toți rabbini vor avea dreptate; și un Judan devot se va sili de a răspunde la toate poruncile, ori cât de multiple!

VIII. Dar caracterul cel excepțional al rabinismului mai trage după sine o altă consecvență nu mai puțin comică.

Christos și Mahomed au dat legi și apoi au murit.

Rabbini au dat și ei legi, dar le-au dat nu ca persoana muritoare cutare sau cutare, ci ca o clasă, ce nu moare, dar care se renoește și se va renouă neconținut.

Citarăm mai sus pe rabbinul Iehuda, pe rabbinul Seira, pe rabbinul Asse; am mai putea cita alți două mii și zece mii; însă nici unul din ei, după doctrina fundamentală a rabinismului, nu întreține în autoritate pe dl. rabbin din București sau pe colegul său dela Iași.

¹⁾ BUXTORF; *Tiberias sive comment. masorethicus triplex.* (Basileae, 1665, în 4) p. 80.

²⁾ Pentru întărirea acestui adevăr, citiți și cartea „*Evreeii?...!*“ de Iordache Bucovineanu, operă de mare valoare, care în mod foarte documentat, descoperă lucruri despre cari nimeni n'a vorbit până astăzi, și din care se vede lămurit că „Judanii“ rămân în veci de veci „Judani“, și numai „Iudani“.

Toți rabbini sunt legislatori egali în putere.

Precum creștinul ascultă pe Christos și mahometanul pe Mahomet, tot așa Ovreeul e dator a asculta pe fiecare rabbin.

Rabinismul exprimă această obligațiune prin formula cea mai limpede: „DACĂ RABBINUL ÎȚI VA SPUNE, CĂ DREAPTA E STÂNGĂ, SAU CĂ STÂNGA E DREAPTĂ, NU MAI CĂUTA LA NATURA CUM ESTE, CI CREDE TOCMAI CUM TE ÎNVĂȚĂ RABBINUL“¹⁾

Astfel cuvântul Talmud nu are numai sensul restrâns ce i-l dăm noi.

El nu însemnează numai cartea numită MISNA sau cartea numită GHEMARA, cartea numită TALMUDUL CEL MIC sau cartea numită TALMUDUL CEL MARE; nu!

El nu însemnează numai scrierile rabbinului spaniol MATMONID sau ale rabbinului francez JARCHI; nu!

El nu însemnează numai ceea ce au publicat diferiți rabbini, în diferite timpuri și în diferite locuri, pentru povățuirea Izraeliților; nu! ci

În sens întins, Talmudul este totalitatea comentariilor rabinice asupra Bibliei, atât scrise precum și verbale, atât trecute, precum și prezente sau viitoare...

Mai pe scurt, Talmudul se poate numi tot ce au lucrat până acum rabbini în curs de opt-spre-zece secoli, și tot ce vor mai lucra de acum înainte în secolii cei nesfârșiți.

IX. Enorma diferență dintre Talmud și celelalte religii umane fu un efect necesar al enormei diferențe între condițiunile, în cari se aflau puși Ovreei, după emigratiunea lor din Palestina, în alăturare cu condițiunile existenței celorlalte popoare creștine sau mahometane.

Destinul spulberase pe Judani în toate părțile.

Îi întâlnim în Lusitania, în Britania, în Egipt, în Persia, în Arabia, până și în China.

Ovreei de pe malurile Tagului nu visau despre coreligionarii lor de pe țărmul Amurului; Ovreei, ce se scăldau în Tamisa, nu se gândiau,

¹⁾ RABBI SCHELEMO: *Comment ad Deuter. XVII. II.* ap. BUXTORF: *Synagoga Iudaica.* (Basileae, 1722, în-8) p. 73.

dacă alți frați ai lor ș-ar fi scăldând tot atunci în Nil sau în undele Gangului...

Templul lui Solomon nu mai era: lipsia un singur centru, din care să plece razele spre toate puncturile unei singure circumferințe.

În această stare de lucruri, cum oare se va fi putut menține legământul ideii judaice?

Ori unde erau câțiva Ovrei, era neapărat și un rabbin.

Deci, fu admis drept dogmă, ca oricare rabbin, din oricare loc, să fie o sacră autoritate pentru iudaismul întreg.

Rabbinul cutare locuiește în Botoșani sau în Bârlad: ei bine! învățăturile sale, oricari să fie acele învățături, nu sunt o opinie personală sau, cel mult, să fie obligatorie numai pentru Ovrei din Botoșani sau din Bârlad; nu! ele leagă pe toți Judanii din toate părțile pământului.

Acel rabbin este pentru religiuinea sa de o greutate mai mare, decât bună oară, Sf. Crisostom (goră de aur) sau sfântul Augustin, pentru religiuinea creștină!

Talmudul zice lămurit: „Orișicare rabbin se consultă prin suflet d'a dreptul cu însuși Dumnezeu.”

Cuvintele orișicărui rabbin, sunt chiar cuvintele divinității.

Orișicare rabbin nu este, decât o trâmbiță, prin care suflă Creatorul Universului, pentruca Ovrei să-l auză ovrește.

În lipsa unui singur centru și a unei singure circumferințe, Judanii au creat o religiuine atât de ingenioasă, încât toate puncturile sunt centruri și circumferențe, fiecare punct primind raze dela toate celelalte puncturi și trimițând raze tuturor celorlalte puncturi.

Nici o altă națiune pe suprafața globului, nu fu pusă în pozițiunea Ovreilor: nici o altă națiune nu putu concepe ideea unui rabbinism; nici o altă națiune nu poate avea un Talmud!

X. E greu, ca scrierile unui singur autor să fie toate de o potrivă bune, dar apoi greutatea devine imposibilitate, când e vorba de o miară de autori lucrând toți la o singură scriere!

Astfel, Talmudul este un chaos monstruos, carele, de cele mai multe ori, ne scârbește, adesea ne irită,

³⁾ Schemoth Rabbā Paraschah, 28; ap. MAC-CAUL: Les sentiers d'Israel (Metz, 1844, în 8): p. 171.

dar câte o dată are însușirea de-a ne face să pufnim de râs, văzând până la ce grad de absurditate se pogoară o minte necultă sau o inimă rățăcită.

Vom da aci două-trei dintr'un milion de exemple:

Noi, Românii, ne mândrim, că străbuna Roma numera între fiii săi pe un Marcu-Aureliu-Antoni, împărat-filozof, modelul unui mare suveran în rezel și în pace: ei bine! Talmudul ne încredințează, cum că acest ilustru principe fu Izraelit!

Știința crede, că geniul omenesc cel mai sublim tot încă nu e în stare de a imita pe Dumnezeu creând ființe de nimica... ei bine! Talmudul ne asigură, că un rabbin poate să creeze din nimica un vițel și chiar pe un om; cu acea numai mărginire, că acest om de fabrică nouă va fi lipsit de organul vocii și că o asemenea creațiune, pentru a reuși, trebuie executată într'o zi de Sâmbătă!

Nu știu, dacă d-voastră ați putut observa, că hainele rabbinilor sunt mai totdeauna pătate: dar știu, că au observat-o înșiși Ovrei; veți crede, de sigur, cum că această necurătenie este rezultatul neglijenței personale... ei bine! **TALMUDUL VĂ LĂMUREȘTE, CĂ HAINELE RABBINILOR SUNT PĂTATE, PENTRUCĂ LE PĂTEAZĂ DRACUL, DIN URĂ CĂTRE RELIGIUNEA JUDAICĂ!**

Vă scutim de mai multe!

XI. Așadar, Talmudul se pare a fi țesut din contradicțiuni amestecate cu galimatii; însă acele contradicțiuni și acele galimatii sunt contradicțiuni și galimatii numai pentru noi. Judanul crede tuturor rabbinilor: deci, pentru el, Talmudul nu se contrazice nici odată.

Pentru Judan, Talmudul este armonie și adevăr, întocmai ca Al-Coranul pentru mahometani sau ca Evangeliul pentru creștini.

Religiunile se bazează pe credință: astfel, religiuinea cea mai rea este pentru ai săi tot atât de certă, precum poate fi certă pentru alții religiuinea cea mai bună.

Credința nu distinge: raționamentul cel mai luminos este pentru ea, că curcubeul pentru un orb din naștere.

Dugald Stewart, unul din cei mai profunzi cunoscători ai legilor naturii umane, citează, întrucât își aduc aminte, exemplul unui copil lipsit de vedere, carele susți-

nea, că roșul trebuie să aibă o asemănare cu sonul unei trompete.

Acel nenorocit vedea culorile prin urechi!...

XII. Filantropii se încearcă neconținut a deschide ochii Ovreilor asupra deșantării Talmudului.

Muncă percută, vorbă și cerneală cheltuită în modul cel mai neproductiv.

Celebrul Mendelssohn, Platonul judaic al Germaniei, scria, în secolul trecut, către celebrul Lavater, inima cea mai pură, cea mai nobilă, cea mai morală:

„Am citit sute de cărți contra iudaismului; și, cu toate acestea, protest înaintea lui Dumnezeu, că voi rămânea totdeauna neștrămutat în credința mea: căci pentruca s'o pot schimba, trebuie mai întâiu să-mi schimb însăși natura mea!”⁴⁾

Cine nu poate convinge pe un Mendelssohn, putea-va oare convinge pe un Shylock?

XIII. Pentru a fi șiret, nu se cere multă inteligență.

Copiii cei mici mai totdeauna înșală pe părinții lor, astfel încât un Metternich poate fi prins în cursa unui ștrengar de zece ani.

Femeile cele mai ordinare înșală mai totdeauna pe bărbații cei mai fini.

Sclavii, — în comediile lui Plaut și ale lui Terențiu, — înșală mai totdeauna pe stăpânii lor.

Selbaticii din Australia și din America, înșelau mai totdeauna pe un Pizarro sau pe un Cook...

Tot așa rabbinismul, deși cea mai brută și cea mai nesistematică din religiuini, totuși posedă o armă teribilă, ce apără contra loviturilor celor mai crâncene.

XIV. Iudaismul se împarte în rabini și ne-rabini.

Unii legiuiesc, alții ascultă.

Unii și alții, trăind în cursul secolilor tot în mijlocul, sau, mai bine tot pe spatele popoarelor străine, creștine și mahometane, rămân împetriți în credințele cele îmbrățișate în urma căderii Ierusalimei.

Rabini nu caută a face secte, precum făcuse popa Luther și atâția alții în creștinism, sau precum făcuse chaliful Ali și atâția alții în mahometism.

⁴⁾ Phedon ou entretiens sur l'immortalité de l'ame, trad. par JUNKER (Paris, 1773, în-8); avertissement, p. VI—VIII.

Ne-rabbinii păstrează instituțiile rabbinilor astfel, încât astăzi, în Constantinopole, sub ochii majestății sale sultanului, mai mulți Oșmanlăi devin creștini, decât Ovreeii să se facă mahometanii!

De unde oare această miraculoasă tărie de granit a Talmudului?

XV. Christos și Mahomet recomandau ucenicilor de a se amesteca cu toate neamurile, răspândind în jur, unii prin predică, alții prin sabie, unii prin înduplecare, alții prin fanatism, propriile lor credințe, adevăruri și erori.

Voesci a te face mahometan? Al-Coranul se grăbește a-ți deschide în lături porțile voluptuosului paradis oriental.

Voesci a te face creștin? — singura voință îți ajunge pentru a fi mântuit!

Poți fi Tatar, Lapon, Groculandes, Ottenot... Christos și Mahomet sunt deopotrivă pentru toți!

Rabbinii adoptară o cale diametralmente opusă.

Ei nu voesc a face proseliți.

Ei nu tind de loc a lăși doctrinele lor afară din sfera națiunii judaice.

Un ne-Ovreu nu poate deveni Judan, decât cu cea mai mare dificultate și în urma unor formalități francmasonice¹⁾; ș'apoi chiar reușind, el tot încă nu încetează de-a fi suspect celorlalți Ovreei și se va bucura, după moarte, numai de o mică parte din fericirea gătită unui adevărat Judan!

Principiul cel caracteristic al rabbinismului este: Nu te amesteca cu celelalte neamuri.

XVI. Acest principiu se poate observa, și fu deja observat, în legea cea antică a Judanilor.

Însă e prea mare diferența între exclusivismul biblic și exclusivismul rabbinic.

Dumnezeul lui Moise este un Dumnezeu gelos, foarte gelos, totdeauna gelos, carele, de excesul geloziei, se teme de rivalitatea zeităților păgâne, de Baal și de Moloch!

Depărtând pe Judani de ceilalți oameni, acel Dumnezeu luase o măsură preventivă contra contagiunii politeismului.

El e singur și voeste a fi singur.

Astfel, în Biblie, preceptul „nu te amesteca cu celelalte neamuri” este subordonat dogmei: „nu crede

¹⁾ SELDEN: *De jure naturali et gentium juxta disciplinam Ebraeorum.* (Witenbergae, 1712, în—4); p. 148.

într'un alt Dumnezeu”.

De câte ori unitatea lui Dumnezeu nu e amenințată, Moise se arătă bucuros a fi mai sociabil.

Sunt pasagii, în care el admite fraternitatea tuturor oamenilor; sunt pasagii, în cari el însuflă Ovreenor sentimente de ospitalitate în privința străinilor; sunt pasagii, în fine, în cari Biblia se pare a gnici pe Christos.

Acele pasagii sunt puține și obscure, dar ele sunt.

În rabbinism, din contra, în zadar, ați cauta un paru de fraternitate umană, o umbră de ospitalitate, o scanteie de liberanșm!

Ovreeii modern se închină unui singur Dumnezeu; dar se închină numai întrucât acest singur Dumnezeu este un Dumnezeu curat Ovreeesc, iubind numai pe izraeliți, nepasator și fără milă pentru rămașua neamului omenesc!

Astfel, în rugăciunile sale matinale, — iar zăua se cunoaște de dimineață, — în rugăciunile sale matinale, Judanul strigă:

„O DOAMNE! DESRADĂCINEAZĂ, SURPĂ, DARĂMĂ ȘI NIMICEȘTE PE TOȚI NE-OVREII!”

DESRADĂCINEAZĂ, SURPĂ, DARĂMĂ ȘI NIMICEȘTE!

Patru verbi imperative infri-coșate, grămădite la un loc, pentru ca acel Dumnezeu de creațiune rabbinică să auză măcar unul din ele, de nu va auzi câte-și patru!

Tot așa în a doua zi a PAȘTELOR, nu e o sinagogă, în care să nu răsune următoarea invocațiune:

„FĂ, DOAMNE, ȘI ASTĂ DATĂ, PRECUM FĂCUȘI ÎN ACEA ÎNOAPTE, ÎN CARE CUTUREIERĂND EGYPTUL, AI PĂSTRAT PE OVREI ȘI AI SECERAT PE NE-OVREI!”...

Mai pe scurt, deosebirea între exclusivismul biblic și exclusivismul talmudic este o deosebire totală, atât în scopuri, precum și în mijloace.

Scopul lui Moise este: „Fă toate pentru a nu crede într'un alt Dumnezeu”.

Scopul rabbinilor este: „Fă toate pentru a nu te amesteca cu celelalte neamuri”.

Mijlocul lui Moise este: „Pentru a nu crede într'un alt Dumnezeu, e bine să nu te amesteci cu celelalte neamuri”. Mijlocul rabbinilor este: „Pentru a nu te amesteca cu celelalte neamuri, e bine să nu crezi într'un alt Dumnezeu”...

XVII. Creștinii și mahometanii,

ca elevi ai Bibliei, cred și ei, odată cu Talmudul într'un singur Dumnezeu.

Primitiva și naturala diferență între monoteismul creștin, monoteismul mahometan și monoteismul rabbinic, consistă într'un fenomen, analog cu aspectul unui și aceluiaș lucru, văzut prin trei feluri de ochelari albi, ochelari verzi, ochelari negri.

Creștinii privesc pe Dumnezeu prin retina lui Christos; mahometanii prin retina lui Mahomet, Ovreeii prin retina rabbinilor: unul și acelaș Dumnezeu zimbea lui Christos în albeața luminei celei pure, râdea lui Mahomed în verdeața unei grădine de lux, hohotea rabbinilor în negreața unui nor.

Dar Talmudul nu se mulțumi cu această simplă deosebire între puncturi de vedere: el se teme, ca timpul să nu înverzească sau să nu înălbească, să nu mahometizeze ori să nu creștineze, concepțiunea Dumnezeului celui negru.

Divinitatea creștinilor are momente de justă mânie, divinitatea mahometanilor are momente de spiritualism; astfel, pentru creștini și pentru mahometani, divinitatea posedă o voință, ce se manifestă prin posibila varietate de dispozițiuni!...

Talmudul inventă un lanț, prin care să lege pentru totdeauna pe însuși Dumnezeu în cercul de fer al separatismului național.

Acel lanț este Messiah, un ambasador deplin-împuțernicit al Cerului, pe care divinitatea e fatalmente forțată de al trimite, mai curând sau mai târziu, nu cu o altă misiune, de cât numai și numai pentru a stinge depe fața pământului orice suflare neovreească.

XVIII. Ca și ideea unui singur Dumnezeu, tot astfel ideea lui Messiah, e luată din Biblie; însă ambele de o potrivă pierdură cu desăvârșire anticul lor caracter, din dată ce trecuse prin mintea și inima rabbinilor.

Orice instituțiune umană ajunge la un moment de bătrânețe: așa fusese și cu legea lui Moise.

Când Biblia, după secolii de existență, începuse a nu mai găsi vechiu-i răsunset, atunci se simți din toate părțile o vagă dorință de o reformă, care să întinerească un corp, căzut în neputință.

Poetii, cari la Ebrai, mai mult încă decât la Romani, exercitau profesiunea de prooroci, se grăbiră a împlini sarcina unor ade-

vărați poeți, exprimând spiritul epocii.

Ei dederă o potecă speranță de venirea unui personaj misterios, carele va complecta neajunsul și va șterge prisosul unei legislațiuni devenite anacronism!

Mai pe scurt, Messiah cel făgăduit în Biblie, poartă totdeauna sigilul unui mare regenerator, menit a desființa abuzurile trecutului.

Contrariul ne întimpină în Talmud.

Rabbinismul ce crede a fi perfect: prin urmare, el nu are nevoie de îmbunătățire.

Aci Messiah ne apare desbrăcat de toate atribuțiunile sale de reformator: sarcina-i va fi nu de a controla, ci numai de-a confirma Talmudul!

XIX. Făcând pe Dumnezeu Ovreiu, rabbinismul nu putea să admită o egalitate de natură între Izraeliți și celelalte neamuri. Trebuia imaginată, cu orice preț, o nouă zoologie, în care Iudanul să stea în culmea creațiunii, privind Universul la picioarele sale și nerecunoscând divinității decât o mică superioritate de prim-cetățean în imperiul judiac.

Așadar, Talmudul declară, că numai Ovreul e Om¹⁾; aplicând apoi această definițiune către toate cazurile speciale.

Asupra preceptului biblic de a nu jura strâmb aproapelui său, rabbinismul lămurește, că, sub cuvântul *aproapele*, se înțelege un Judan: „nu jura strâmb unui Izraelit“.

Asupra recomandațiunii lui Moise „de a înapoia păgubașului lucrul ce perduse“, rabbinismul adaugă, că „nu se înapoiește lucrul pierdut de un ne-Ovreiu“.

Pe toate paginile Talmudului ne surprinde această curioasă *declarațiune de drepturile Omului!*

XX. Faimosul Spinoza, carele preferi mai bine a deveni ateu, decât a rămânea Judan, zice că Ovreii fac rău „îngânfându-se de superioritatea lor asupra celorlalți oameni“²⁾.

Precum vedeți, chiar făcându-se mare filosof, chiar lepădându-se de Talmud, chiar punându-se în luptă cu judaismul; un Izraelit tot în-

¹⁾ *Rabbi Moses Maimonides; Porta Mosi sive dissertationes aliquod* (Oxonii, 1655, în-4, pag. 291).

²⁾ *Oeuvres, trad. par. Saisset*, (Paris, 1842, în-8), t. I. pag. 100. — Cf. t. I. pag. 182.

că nu poate renunța la ideea, cum că neamul Ovreesc stă, în adevăr, mai pe sus de toate neamurile lumii!

Așa credea un Spinoza! apoi cum să nu creadă Judanașii cei mititei, cumcă ei și noi suntem ca cerul și pământul!

XXI. Veți întreba: o religione, plină de contradicțiuni și de galimatii, cum oare poate fi atât de uniformă și de consecventă?

Egoizmul este partea cea mai animală a spiritului uman.

Un lup, o hienă, un tigr, sunt egoiști în toate și totdeauna. Inșă nimeni nu admiră uniformitatea și consecvența lor!

XXII. Deși numai Ovreii sunt oameni, iar celelalte popoare închipuiesc o clasă inferioară; totuși Talmudul nu e de o potrivă aspru pentru toti ne-Izraeliții.

Pe unii el suferă.

Pe alții urește.

Unii sunt dobitoace domestice, pentru cari Judanul poate să aibă milă.

Alții sunt fiare selbatice, ursite unei eterne persecuțiuni judaice.

XXIII. Aproape toate țările, unde sunt Ovreii, se reduc la două rubrice religioase.

În Asia, în Africa, și ori unde în Europa, ei trăesc în mijlocul mahometanilor.

În restul continentului nostru și în America ei sunt furiați printre creștini.

N'ar fi oare drept ca Judanii, în bine și în rău, să fie egali pentru toti ne-Judanii? pentru fiii lui Christos și pentru discipolii lui Mahomet?

XXIV. Când se năștea rabbinismul, mahometismul nu ființa încă; iar când el începu a ființa, rabbinismul era deja de tot înaintat.

Mahometismul, dela prima-i aparițiune pe scena istoriei, combătu pe creștini.

Rabbinismul îi combătu-se și-i tot combătea cu mult de mai înainte.

În lupta ce ardea între Talmud și Evangeliu, Al-Coranul veni la timp în ajutorul Talmudului.

Ei bine! Judanii puteau ei oare să urască pe mahometani?

Dela această logică a faptelor să trecem la istoria cea pozitivă

În Bagdat, în Egipt, în Spania, în Turcia, Ovreii fuseră totdeauna brațul drept al lui Mahomed contra „abominabililor mâncători de carne de porc“.

M'am servit de propria expresiune a unui rabbin care-le într'o pompoasă odă, cântă efectele alianței Jidanilor cu mahometanii contra creștinismului¹⁾.

„Mâncători de carne de porc!“

Aceasta ne amintește că Ovreii și mahometanii mai sunt uniți și prin comuna lor aversiune pentru rămători.

Identitatea gusturilor e unul din motive de amicie între indivizi, de ce nu și între popoare?

În fine, argumentul cel mai prețios, însuși Talmudul declară lămurit, că „mahometanii nu sunt păgâni, dar creștini sunt“). Deci, toate blăstemele rabbinismului contra acelor ce îi specifică sub numele de „goim“ sau „ievunim“, adică *idolatri*, nu privesc de loc către mahometani, ci toate cad asupra creștinilor!

XXV. După ce numai Judanul e om, iar noi ăștia, turma lui Christos, nu suntem decât niște simple dobitoace, și încă mult mai referitoare vitelor din turma lui Mahomet, apoi ni se pare foarte curios de a auzi resunând, din toate părțile, *STRIGĂTELE OVREILOR DE A FI PRIMIȚI CA CETĂȚENI ÎN SĂNUL STATELOR CREȘTINE!*

Cum așa! D-voastră să vă pogorâți până la noi? D-voastră să vă desbrăcați de splendoarea originii judaice pentru a vă înfrăți cu brute și cu păgâni? D-voastră să îmbrățișați pe acei, pe cari mâni sau poimâni îi va sdrumeca sabia lui Messiah, pentruca să vă facă voa un loc mai larg la lumina scarelui? D-voastră, în fine, să vă supuneți unor instituțiuni, în fruntea cărora nu figurează nici măcar un singur rabbin?...

XXVI. Ascultați Talmudul:

„CÂND ÎNTĂLNEȘTI ÎN CALĂȚI UN CREȘTIN, SALUTĂ-L; DAR ACEASTA SĂ O FACI NUMAI PÂNĂ CE VEI REUȘI A TE EMANCIPA: DIN DATĂ ÎNSĂ, CE VA SOSI ORA, CA OVREII SĂ FIE EI MAI TARI, ATUNCI SĂ NU MAI SUFERI PE CREȘTINI ÎNTRE VOI. NICI CA, PE LOCUI-

¹⁾ *Luzatto: Notice sur Abou-jousouf Hasdai Ibn-Schaprout* (Paris, 1852, în-8); p. 31. — Despre simpatia Judanilor chiar pentru teologia mahometană vezi *Abi jamfar ebn Tophail: Philosophus autodidactus sive Epistola*, ea. Pocock (Oxonii, 1700, în-4); praefatio.

²⁾ *Hilchoth Machaloth Asuroth*; c. XI. 7 = Cf. *Mac-Caut*; p. 384.

TORI, NICI CA PE NEGUȚĂTORI, NICI CA PE DRUMAȘI...¹⁾

Un alt pasagiu, tot din Talmud, exprimă această învățătură sub o formă atât de elegantă, încât însăși perfidia devine poetică :

„SILEȘTE-TE A FI CA PRAGUL UȘEI, CE TOATĂ LUMEA ÎL CALCĂ SUB PICIOARE, DAR CARELE RĂMÂNE LA LOCUL SĂU CHIAR DUPĂ CĂDEREA INTREGULUI EDIFICIU“...²⁾

Așadar, Talmudul prevede pentru Judani două căi de purtare în privința noastră :

DACĂ SUNTEȚI MAI PUTERNICI DECÂT CRESTINII, EXTERMINAȚI-I ;

DACĂ SUNTEȚI MAI SLABI DECÂT CRESTINII, LINGUȘIȚI-I...

Insă un om mai slab decât mine,

¹⁾ Hilchot Akkum; cap. 10, 5 etc.; aud. Mac-Caul: pag. 33.

²⁾ S. Levy: La source de la vie vu choix d'idées contenues dans le Talmud (Mulhausen, 1854, in—8), pag. 88.

pentru ca să poată ajunge odată a fi mai tare decât mine, trebuie mai întâiu să treacă prin o treaptă de mijloc, în care să fie egal cu mine.

ACUMA, INȚELEGEȚI OARE CE VREA SĂ ZICĂ A ACORDA JUDANILOR DREPTURILE AȘA NUMITE POLITICE ?

XXVII. Voiu încheia prin o ultimă citațiune.

Talmudul zice, că *CREȘTINUL CE-L STUDIEAZĂ MERITĂ PEDEAPSA DE MOARTE.*

Precum vedeți, în cazul de față, această teribilă legiuire mă privește pe mine în specie.

Dacă am fericirea de a mai fi încă viu, după ce avuseiu eroismul de a citi legislațiunea judaică; apoi aceasta o dătoresc numai lipsei celei provizorie de o Curte Criminală Oveziască, care m'ar trimite drept la spânzurătoare, PE TEMEIUL CAPITOLULUI X, ARTICOLULUI 9, DIN LEGEA HILCHOTH MELACHIM !

1866.

B. Petriceicu-Hâjdău.

Jidanii ne omoară neamul din lipsa de sancțiuni

Am ajuns — acum la bătrânețe — să mă incredintez până la evidență că, mai ales dela răsboiul incoace, nu se potrec mai multe și mai mari *jafuri* și *crime* ca la noi și care oricât de odioase și de nelegiuite ar fi, toate — dar absolut toate — rămân fără nici o sancțiune.

Când *presa* dă la iveală asemenea fapte urite, imediat justiția ia act de dănsese și începe cercetarea lor și descoperirea vinovaților, cu o strășnicie și repezeciune, încât toată lumea pare incredințată că, criminalul nu mai poate scăpa și că, își va lua pedeapsa ce merită potrivit cu legea.

Am mai putut observa apoi că, în procesele ce se rapoartă la indivizi și afaceri particulare, justiția își face — pe cât posibil — toată datoria. Când însă este vorba de *jafuri* făcute în averea statului, ori de crime care ating chiar siguranța statului, sau de omoruri care se rapoartă la neam, la țară, cu toate că justiția procedează la început cu un sgomot și o strășnicie care mișcă sufletul și celui mai potolit și mai indiferent cetățean, totuși — la urma urmei — de unde lumea se aștepta la o condamnare, care pe lângă înfrânarea răului, să servească și de un exemplu vădit, ca-

re să tae din rădăcină *pofta și a* altora care ar mai cuteza, să se mai gândească la astfel de fapte, la urma urmei — zic — lumea se pomeneste... fără nici o sancțiune practică !... Procesului în joc i se tot fac amânări peste amânări și cu termine de judecată din ce în ce mai lungi, până când încetul cu încetul totul se uită, faptele se pierd și... *nici o sancțiune nu se mai vede...*

Din această cauză furturile chiar de multe milioane, *jafurile* cele mai ne rușinate și ne mai pomenite, ca și omorurile cele mai îngrozitoare ca și crimele cele mai bine vădite în contra statului și siguranței lui, **precum și omorurile indivizilor Români de baștină, se săvârșesc cu o seninătate, cu o indeferență și nepăsare, ca și când ar fi ceva...** foarte natural, foarte logic... ceva... ce se petrece în mod firesc și chiar ca ceva... trebuincios.

Ca să demonstrez toate cele de mai sus, voiu cita câteva exemple:

I. Cine nu-și aduce aminte cât sgomot, câtă vâlvă și câtă durere n'a pricinuit în întreaga țară, cazul celor atâtea sute de țărani transilvăneni, pe care „Societatea — zisă — de emigrare“ ce-și avea sediul chiar în centrul Bucureștilor și alcătuită clandestin cu director,

ajutoare și o mulțime de membri, dar toți numai *jidani curafați*, i-au înșelat făcându-i să creadă că, în America curge numai lapte și miere și că, miile și sutele de mii de dolari, se pot câștiga cu atâtea ușurință, întocmai — precum la noi — se pot aduna ciupercile de pe un teren gras în urma unei ploii mănoase !...

Și, după ce i-au convins de nebunia acestei idei nenorocite de îmbogățire lesnicioasă, apoi sub masca costării unui pașaport sume de zeci de mii de lei, i-au silit, să-și vândă — chiar pe tăcute și numai la Jidani coopărtași — și toată bruma de avere ce-și putuse agonisi din tinerețe ca și moștenire părintească și... după ce le-au luat astfel tot din buzunar, i-au imbarcat ca pe vite în vagoane de animale și i-au dus până la Hamburg, unde — conducătorii lor de până aci, toți Jidani — s'au făcut nevăzuți, lăsându-i pe cheiul portului, să moară de foame și de boale.

A trebuit ca autoritățile portului Hamburg, coprinse de mila acelor nenorociți Români, să intervină pentru ca guvernul nostru să-i aducă în țară până la București

Aci infamia constatându-se cu certitudine, justiția a fost chemată, să ia act. Și, ea — justiția — în dorința ei sfântă de a-și face datoria, n'a ezitat de a emite chiar un mandat de arestare contra președintelui acelei societăți, dar... executarea mandatului s'a făcut de așa natură încât... vinovatul în loc să fie depus la Văcărești, s'a pomenit dus cu automobilul la un sanatoriu pe motiv că, este bolnav... suferă de durere de cap... și după câteva zile apoi... este pus în libertate !...

Și cu toate că, de atunci s'a scurs — dacă nu mă înșel — peste doi ani, totuși n'a mai ieșit la iveală nici un fel de sancțiuni ! Totul a trecut... s'a uitat... Vinovații criminali, se lăfăiesc și trăiesc în palate luxoase. Stropesc zilnic cu neroiu lumea din automobilele în care se plimbă răsturnați ca niște mari magnafi și prin ațutudinea lor obraznică sfidează totul : iar nenorocirii de țărani transilvăneni înșelați și furați de Jidani, îngroașă azi numărul șomerilor, care trăiesc din mila celor ce le întind o bucățică de pâine... ca să nu moară de foame !... Din când în când trec pela fostele lor goșpodării și când văd cum Jidanii cumpărători tră-

esc fericiți în vechiul lor bârlogel, fug ca niște nebuni și își smulg părul din cap!...

Oare această stare de lucruri, se poate asemăna măcar pe departe cu o sancțiune judecătorească? Toată vâlva și toată graba cu care justiția dela început, s'a pornit în contra făptuitorilor criminali, n'a rămas oare decât o *groaznică furtună într'un pahar de apă*?!...

Dar, să trecem înainte.

II. Cine nu-și aduce aminte, cât sgomot infernal și câtă larmă groaznică -- de altfel bine întemeiată -- nu s'a făcut în jurul furtului de sutimi de milioane cu terenurile petrolifere ale statului și -- pentru descoperirea vinovaților -- justiția, ca să poată stabili adevărul, a fost nevoită, să facă cheltueli enorme cu deplasările, mergând până a utiliza chiar și *aeroplane*, ceea ce a costat pe stat alte milioane... pentruca la urma urmei și drept orice *sancțiuni vădite și exemplare*, totul să se rezume în luări de declarațiuni, în încheieri de procese verbale, care -- deși au darul de a face dosarul cât mai voluminos și prin urmare și mai greu de consultat, totuși indispuș sfârșitul și contribuesc, a face ca adevărul vădit, să rămână închis în acte prea grele și prea multe, ceea ce face ca -- încetul cu încetul -- faptul adevărat și real, să treacă în domeniul uitării... Vinovații însă trăesc împărătește, răsturnați în comodele fotoliuri de deputați și senatori... iar gloaba -- adică *Globalul*, îl plătește tot numai sărăciea mea compusă din micii și necăjiții funcționari, din nenorociții de pensionari care au luptat cu cinste o viață întreagă, pentruca la bătrânețe, să tremure și să le curgă lacrămile, când casierul le pune în mână cei câțiva lei, precum și de văduvele și orfanii de războiu, care consideră dreptul lor de pensie, ca o adevărată *pomană a Casierului* plătitor!...

III. Cine nu știe, cine nu cunoaște *crima cu premeditare* făcută de Jidani cu *spiritul metilic*, în scopul de a omori pe săteanul român, pe care îl știe că, pentru a-și îneca amarul vieții ce duce, consumă bănturile alcoolice cele mai tari?

Și dacă știintificește și în mod precis, s'a putut constata numai câteva zeci de Români uciși de *spiritul metilic*, la câte sute de mii se va fi ridicând oare numărul nenorociților de săteni români, uciși de această teribilă otravă, fără să-

și dea nimeni seama de cauza adevărată, care le-a provocat moartea?

Și, la urma urmei, ce s'a ales din toată această *otrăvire în masă a Românului de bastină*? dar care o îmbogățit pe toți Jidanii depozitari mari, de bănturi otrăvite și pe toți Jidanii cărciumari?!...

Da, s'a ales ceva. S'a ales că, justiția, după o muncă încordată a răsfoirii codului penal, a stabilit că, faptul atât de grav și atât de odios săvârșit de cei câțiva Jidani prinși asupra faptului, să fie considerat ca *Crimă prin imprudență*; iar un ministru român fiind întrebat relativ, a răspuns strângând din umeri că „*dacă nu este lege scrisă, ce poate face*“?!...

Cu alte cuvinte, legile noastre, care sunt vechi, de atâția ani, când *spiritul metilic* nici nu era descoperit, ne putându-l prevedea, crima Jidanilor de a ne omori neamul prin *otrăvire*, este justificată!

Dar oare, cum își explică acel ministru, ca și judecătorul cauzei, faptul că, absolut *nici un singur Jidan n'a murit de spirit metilic, ci absolut numai Români curăți*? Gânditu-s'a cineva la manoperile cabalului de a ucide prin orice mijloace tot ce nu este Jidan?!

Anoi Prefectul poliției, ca și ministrul de interne, a căror primă

sfântă și mare datorie este, de a veghea la viața și sănătatea cetățenilor, când au văzut că, beciurile acelor Jidani otrăvitori, prinși asupra faptului, sunt pline cu sticle și butoaie de bănturi otrăvite, de ce oare n'au chemat imediat pompierii, să le verse la canal și să dea apoi foc și butoacelor?... și de ce oare s'au mărginit la măsuri paliative de care și singuri acei Jidani răd pe înfundate?

Da, o asemenea măsură administrativă este prevăzută nu numai de lege, dar și de bunul simț: dar cum puteau s'o ia, când amândoi sunt francmasoni și încă având și grade mari în lojile jidănești? Amândoi s'au temut de furia Cahalului, care pe lângă destituire din loie, i-ar fi reclamat chiar și la „*Liga Națiunilor*“!

Spatul restrâns ce-mi este îngăduit în această revistă curată și adevărat românească, nu-mi permite, să mă întind mai mult și de aceea încheiu zicând:

Doamne! Deschide ochii oamenilor noștri politici și luminează mințile celor dela cărma statului, ca să vadă clar cu ochii minții lor, grozava prăpastie, către care împing cu puteri unite nenorocita țară românească.

General Tarnoschi.

--- Iași ---

Moartea mareșalului Foch

La Paris, în capitala Franței prietenă scumpă și soră mare a României, s'a săvârșit din viață, la vârsta de 78 de ani, mareșalul Foch. El a fost comandantul de căpetenie al tuturor armatelor: franceze, engleze, belgiene, americane și portugheze, cari au luptat, au biruit și au isgonit Neamțul cotropitor de pe pământul Franței. Sub comanda lui, după planul lui, s'a dus pretutindeni războiul până ce a smuls victoria din mâna dușmanilor.

Îl vor pomeni până la sfârșitul veacurilor rânduri și rânduri de oameni din toată lumea, ca pe cel mai destoinic stăpân de armate, alături de Napoleon și Cesar, ieșiti și ei tot din acelaș neam latin, creșcuți și ei sub razele aceluiaș soare de Miază-zi, care a încălzit și oțelit tinerețea bătrânului, astăzi trecut la cele veșnice.

Pentru noi Români, amintirea mareșalului Foch, trebuie să rămână deapureri vie din tată în fiu, pentrucă din victoria lui a isvorit dreptul de viață liberă al poporului român subjugat.

Fără îsbânda strălucită din Franța, nu s'ar fi putut uni frații români din Ardeal și Bucovina cu cei din Vechiul Regat și Basarabia. De aceea, M. S. Regele Ferdinand I, când l-a văzut la Incoronarea dela Alba-Iulia, din Octomvrie 1922, amintindu-si cu vie mulțumire de serviciile aduse țării noastre, i-a strâns mâna cu prietenie și i-a spus: „*Domnule Mareșal, salut în Domnia Voastră pe învingătorul depe toate fronturile*“.

În fața morții, care nu crută, să ne plecăm nenunții pomenindu-i în veci amintirea, și să mulțumim lui Dumnezeu că l-a dat în cline de grea cumpănă aliaților noștri din marele războiu, ajutându-i, prin el, să făurească victoria, din care a ieșit întregirea neamului românesc.

I. C. Cătuneanu.

Antisemitismul prinde teren și în Italia

În Italia — sora mai în vârstă, a poporului românesc — energicului și bunul patriot ducele *Musolini*, a desființat *lojele francmasonice*, încă dela luarea guvernului. Ce însemnează această măsură energică a ducelui *Musolini*?

Însemnează că acest personaj — care va avea un loc bine stabilit în Istoria Italiei, și poate în istoria universală chiar — și-a dat perfect seama de pericolul ce reprezintă *francmasoneria* pentru statul italian, și de aceea a desființat lojile oculte.

Însemnează, că guvernul fascist, cunoscând pericolul jidovesc, prin desființarea *lojelor francmasonice*, pune în imposibilitate pe Jidani, de a-și mai continua activitatea distructivă, exercitată în ascuns contra Tronului, a Bisericii și poporului italian, prin socialiști, prin comuniști sau, prin alte înjghebări revoluționare.

Demn de reținut este faptul că pe când în Italia nu exista mișcare antisemită, guvernul *Mussolini* acționează contra uneltirilor jidovești din cel mai autorizat loc, și cu măsuri executorii nediscutabile. Pe atunci în România, în Germania, în Polonia și în Franța — unde există vechi organizații antisemite — acolo guvernele în loc să acționeze la fel ca premierul Italiei, contra primejdiei jidovești, îi încurajează și acopere toate potlogăviile criminale ale acestui neam blestemat — al lui Izrael.

Dar să reviu la obiect. Italia — după spusele ziarului „*Gazzetta del Popolo*” din 30 Nov. 1928. „*e una dintre puterile națiunii ale lumii, care nu are partide sau mișcări antisemite*”. Acolo singură religia deosebea pe Jidan de Italian. Încolo: patria, drepturi, datorințe, erau la fel. Poporul nu s'a simțit rușinat nici atunci când avea 3 miniștri și pe primarul Romei, din neamul lui Iuda.

Iată însă că în luna Noembrie 1928 se ține la Milano, congresul sioniștilor unde s'a vorbit numai:

„*de un popor jidan, care a început din nou, în numele lui Sion, să bată drumul tras de părinți*”, și se afirmă că „*poporul jidovesc va ști să-și îndeplinească repede idealul său*” și așa mai departe.

Alarmată, de felul cum s'a vorbit în congresul sioniștilor despre „*poporul jidovesc*”, despre „*rasa jidovească*”, despre „*națiunea jido-*

vească” și despre „*ideale jidovești*” fără a se spune un cuvânt despre religie sau despre Italia, susnumita gazetă italiană pune următoarea întrebare:

„*Întrebăm deci pe Jidanii italieni, sunteți o religie sau o națiune?*”
 „*Această întrebare, nu are de scop, de a da naștere unei mișcări antisemite, ci acela de a scoate din umbră o problemă care există, și e absolut inutil, a nu recunoaște și pe mai departe. După răspuns vom trage concluziile necesare*”.

Mai jos reproducem fragmentar, părțile mai însemnate ale răspunsului dat de *Dante Lottes*, președintele federației sioniste italiene, publicat în gazeta „*Il Popolo di Roma*” din 9 Dec. 1928.

„*Sioniștii italieni, credincioși tradiției ebraice, ce a impus în todeauna ca și îndatorire religioasă, de a-și îndrepta gândul cu evlavie spre pământul părintesc, declară că programul lor este de a satisface acea datorință spirituală, ajutând stabilirea Jidanilor în Palestina, sediul național evreesc*”.

„*Acest program contrastează atât de puțin cu datorințele ce au Jidanii față de statele a căror cetățeni sunt, încât toate guvernele diferitelor popoare civilizate ale lumii, au recunoscut și au afirmat că îndeplinirea acestui program nu poate și nu trebuie să schimbe de loc raporturile juridice și sentimentale dintre Jidani și concetățenii lor*”.

„*Ei mai afirmă că nici un raport de ordin politic nu-i unește cu jidanii din alte țări, sau cu cei din Palestina și că ei se simt legați întru toate de soarta Italiei, ai cărei cetățeni credincioși vreau să fie egali cu toți ceilalți în îndeplinirea datorințelor*” și încheie cu următoarele cuvinte:

„*Ei (adecă Jidovii) simt că nici o neînțelegere n'a existat și nici nu poate să existe între credința în tradiția ebraică, a cărei parte esențială este idea de Sion, și dragostea pentru Italia, pentru mărirea căreia sunt gata pentru orice sacrificiu*”.

Față de acest răspuns îngăimat, de Jidovul *Dante Lottes*, strâns cu ușa, ziarul „*Il Popolo di Roma*” din 15 Dec. 1928, publică un articol bine documentat, care spulberă toate afirmațiunile președintelui sioniștilor din Italia.

Iată câteva spicuri din acest articol:

„*Mișcarea sionistă a implinit în Noembrie 1928, 25 de ani de existență, iar congresul din Milano, a comemorat și acest iubileu. Jidanii cu toții au continuat să alimenteze mișcarea sionistă cu subscripții (cu bani) cu adeziuni sau în alt mod. Sionismul italianesc este o mișcare vastă și practică, a cărei țintă este un lucru solid, adecă banul, și conduce o propagandă întinsă pentru a avea sediul național în Palestina. Sioniștii italieni nu lipsesc niciodată dela Congresele internaționale sioniste, iar șefii sioniști *Weismann*, *Sokoloff* și alții, nu uită în vizitele și scrierile lor, sionismul italian. Mai departe, în ziua în care sionismul va intra în faza de realizare a statului național, atari raporturi (juridice și sentimentale) vor trebui radical revăzute de respectivele guverne, pentru că nu se poate să aparțină — în același timp. — la două Patrii — și Italiei și Palestinei.*”

„*Jidanul *Passigli* vicepreședintele universității florentine jidovești, într'o epigramă publicată în anul 1920 scria următoarele cuvinte, dedicate Jidanilor florentini căzuți în ultimul războiu: „Jidanii florentini și-au vărsat sângele pentru mărirea Italiei, pentru un Izrael liber, unit și renăscând”, și încheie cu următoarele cuvinte: „eu am avut intenția de a provoca o clarificare între Jidani și Italiani, și de a deschide ochii Italianilor creștini. Scrierile Jidanilor, ce ati publicat și răsunetul, ce l-au avut în presa italiană mă îndreptătesc să afirm, că acest scop a fost atins. Problema jidovească există, și nu mai este în acea „zonă de umbră” unde a fost vârată cu sîcetenie de unii, cu istefime de alții*”.

Ca o completare, a demascării problemei jidovești în Italia făcută prin ziarul „*Il Popolo di Roma*”, a urmat în luna Februarie 1929 o nouă lovitură de grație, dată neamului lui Iuda, prin recunoașterea „*Statului Papal*” de către marele Italian *D-l Benito Mussolini*, șeful guvernului fascist.

Fără îndoială, că în Italia, unde antisemitismul este exercitat de președintele guvernului, și scos la lumină de presa creștină italiană, problema jidovească va fi rezolvată definitiv și mai curând ca în oricare alt stat de pe rotogolul pământului.

Oameni de concepția ducelui Mussolini, prieteni ai poporului și dușmani ai Jidanilor, să ia frânela guvernului nostru! Interesele superioare ale Statului, ale Bisericii,

ale Tronului și ale Poporului românesc, cer stăruitor acest lucru, iar noi suntem ecoul acestor cereri juste.

St. Peneș.

„Frăția de Cruce“

S'a reorganizat la 1 Iulie 1927 în București, vechea și cunoscuta Ligă patriotică sub Președinția D-lui Dr. Amos Frâncu. Am asistat cu toții la recenta manifestare a Ligii, cu sărbătorirea a 10 zece ani dela intrarea armatei române în Cluj, 24 Dec. 1918; și la aceeași sărbătorire, în cele cinci județe din Nordul Ardealului: Someș, Năsăud, Sălaj, Satu-Mare, Maramureș, unde solemnitatea s'a ținut în cadrul bisericesc cu un Te Deum, parastaș și panegiric, în bisericile ortodoxe și unite, ținând de Eparchia și a Gherlei, în toate garnizoanele asistând comandamentele și delegații militare, la ordinele ministerului de războiu. Cu alt prilej vom reveni mai pe larg la activitatea „Frăției de Cruce“; iar acum găsim de cuviință să comunicăm scopul general al Societății din Statutele ei:

CAP. I.

Numele și scopul Societății.

Art. 1. — „Frăția de Cruce“ pentru desăvârșirea idealului național, este o Ligă întemeiată pentru scopul indicat în numirea sa.

Art. 2. — Pentru desăvârșirea idealului național „Frăția de Cruce“, animată de libertate, egalitate, frățietate și naționalitate, și condusă în acțiunile sale legale de dreptul poporului de a-și hotărî singur soarta, de conștiința unității naționale integrale și de voința pentru viață liberă a neamului Românesc de pretutindeni, urzează de toate mijloacele democratice de propagandă, cu fapta și cuvântul, admise în lumea civilizată.

Astfel „Frăția de Cruce“ va întări inimile, va fortifica voințele și va întemeia așezăminte la Români de pretutindenea pentru ca prin ordine să înfăptuiască libertatea națională în toate unghiurile elementului nostru, ca strajă a civilizațiunii latine pașnice la porțile orientului vișoros.

În consecință „Frăția de Cruce“ va milita neînduplecată pentru unirea suflatească a tuturor Românilor împotriva primejdiei dinafară și a curentelor subverzive din lăuntru.

„Frăția de Cruce“ va apăra pe căi strict legale și constituționale drepturile garantate prin tratatele ale Românilor de sub dominațiuni străine și neprietenești.

„Frăția de Cruce“ va căuta să creeze platforme sigure pentru educația națională, socială, morală și fizică a maselor largi ale poporului.

„Frăția de Cruce“ va propaga

sentimentele tradiționale de iubire pentru Rege și Patrie, pentru limbă, lege și moșie și pentru încrederea nețârmurită în monarhia constituțională și democratică.

Procesul contra notarului Adalbert Fehér distrugătorul revistei „Infrățirea Românească“

În ziua de 13 Martie a. c. s'a dezbătut, la Judecătoria din Ileanda mare, jud. Someș, procesul Revistei Infrățirea Românească, intentat contra notarului comunei Lozna, Adalbert Fehér, pentru că acest Jidan în mod sistematic și continuu distrugea această revistă și nu o lăsa niciodată să ajungă la abonații din comuna lui.

Au fost ascultați șase martori, din care trei la ultima dezbateră, sub prestare de jurământ, au declarat următoarele: notarul Adalbert Fehér, funcționar însărcinat și cu distribuirea poștei — imediat ce sosea poșta, — avea ca primă grijă să cerceteze ceea ce sosește și când găsea revista Infrățirea Românească, o rășfoia apoi ori o rupea în bucăți și o asvârlea, ori o arunca pe sobă ori în saltarele arhivei notariatului, însă niciodată nu avea grijă după cum îi incumba obligația funcțiunii sale, — să o trimită celor cărora era adresată.

Abonații revistei „Infrățirea Românească“ din comuna Lozna se plângeau că nu primesc revista, și alți locuitori, care ar fi dorit să se aboneze la ea, nu s'au abonat pentru că erau siguri că nu o vor primi, din cauza acestui notar străin și dușman al nemului românesc.

Astfel Revista „Infrățirea Românească“ suferă o pagubă, și morală și materială.

„Frăția de Cruce“ va mai întări statornicia în credința jurată și dragostea față de armata țării, — pregătind și menținând poporul în exercițiul armelor.

„Frăția de Cruce“ va mai lupta pentru armonia socială și echilibrul economic, pentru manifestarea sentimentelor de umanitate generală și milă creștinească.

„Frăția de Cruce“ va căuta apoi să dea o largă întindere cultului istoric, artei, literaturii și conștiinței naționale pentru problemele actuale și viitoare de existență ale poporului Românesc.

„Frăția de Cruce“ va contribui la asanarea moravurilor publice și private, stimulând și în acest chip, dorul și hotărârea de a desăvârși idealul național.

Politica de partid este strict eliminată din sinul „Frăției de Cruce“, și la caz de neobservare constituie motiv de excludere.

Notarul abuziv a fost improccuat pe baza art. 418 și 471 din c. p. Judecătoria din Ileanda după ce a ascultat și martorii, care au depus jurământ și părțile interesate, și-a declinat competența și a dispus trimiterea dosarului la Tribunalul din Dej.

La ieșirea dela judecătoria din Ileanda unul din martori se apropie de mine și-mi spune că, pentru faptul că a venit în instanță să declare adevărul: că a văzut când notarul Adalbert Fehér, după ce a rășfoit revista „Infrățirea Românească“ a rupt-o în loc să o trimită destinatarului, notarul jidan la care era în ultimul timp secretar, l-a îndepărtat din serviciu pe acest martor, cu toate că are patru clase liceale și trei ani de practică în această calitate și e cunoscut ca funcționar cinstit și muncitor.

O altă persoană foarte capabilă, din comuna Lozna, care ar putea ocupa cu toată demnitatea postul de notar, nu-l poate dobândi, fiind că nu poate suporta în tăcere toate ilegalitățile și nedreptățile care se făptuiesc de către Jidani asupra bieteii populații rurale.

Notez că în plasa Ileanda sunt 8 notari jidani, 2 unguri și 2 români.

Pentru ca să se știe, amintim că notarul Adalbert Fehér a refuzat

Statului Român în 1918 și totuși în 1927, Statul Român i-a încredințat funcția atât de importantă, de notar.

Acest demon a devenit extrem de bogat și prin puterea banului stăpânește azi toată comuna.

Noi credem că nu e nici legal și nici omenesc ca o comună formată din Români a căror părinți au luptat pentru constituirea ei și au murit pentru a o păstra românească, să fie azi condusă de un

notar jidan, care nu are nimic comun, nici cu oamenii, nici cu păământul acestei țări.

Ce cred oare Domnii cari l-au numit funcționar? Dorim ca răspunsul Domniei Lor să vie dela rațiune și de la inimă și să nu-și înăbușe sentimentele lor cu anumite considerațiuni de politică oarbă anti-românească.

Dr. Elena Bratu
advocat — Cluj.

Nu mai putem răbda! . . .

Tara Oaşului o sugrumă Jidani . .

Nu se poate crede că există vreun ținut, pe întreg cuprinsul țării noastre, care să fie mai mult și mai cu ușurință exploatat de Jidani, decum e ținutul, așa numit al „Țării Oaşului“.

Nici într-o parte a țării cărciumele jidovești nu-s mai numeroase decât în Țara Oaşului. Există o comună, — în Țara Oaşului, — cu nu mai puțin de 11 (*unsprezece*) *carciune*, dar toate, absolut toate sunt *ale Jidovilor* și ceva mai mult: chiar cărciuma comunală e arendată tot unui „perciunat“.

Dar au brevete toate cărciumele din „Țara Oaşului“? Beuturile pe care le pun în vânzare, sunt preparate conform legii? În mod clandestin, nu se prepară rachiu?

Nu sunt rare cazurile când vezi ieșind din cărciumele din Negrești — și alte comune — Oșeni turmentați și mirosind în depărtare a spirt denaturat; a beut nenorocitul spirt denaturat, preparat, bun înțeles, în rachiu. Nu voi a spune numele delinquentului, amintesc numai că: unul care vindea rachiu preparat din spirt denaturat, a fost prins tocmai când îl desfăcea spre consumare; el a fost predat justiției, care apoi s'a pronunțat, amendându-l cu o sumă frumusească de 100 mii lei!

Numai unul a preparat, sau prepară, rachiu din spirt denaturat?.. Unul numai a fost prins!

Cine săvârșește *contrabandele* ce se țin lanț la granița de N.-W. a țării? Amintesc numai un caz de-rioriu:

Gerul din luna lui Februarie a surprins pe contrabandistul jidan Samuel Klein, care a fost găsit înghețat, cu un sac de mătăasă lângă dânsul.

Dar pe lângă toate celelalte, ver-surile de mai jos, au mare drep-tate:

„Multe sunt pe-acest pământ
Și cu folos sunt toate
Dar neamul lor ca să trăiască
Fără ghișeft, — nu poate.

Ei speculează avutul sărmanului
Oșean. — Implicit reiese că în a-
devăr în țara Oaşului:

Jidani ne sugrumă națiunea.

Dupăce ai văzut câte suferinți
îndură bieții Oșeni dela Jidani, mă
vei întreba: și totuși nu s'a luat
nici o măsură de îndreptare a lu-
crurilor?

Ba! Da! S'a luat! S'au deschis
cărciume comunale, — putem spu-
ne pretutindeni în țara Oaşului, —
dar cine cumpără cu 100 ori 200
de lei mai scump dela comună cărci-
ciuna, — la licitație, — nu tot Ji-
danul?

E zadarnică munca preoților și
a învățătorilor, sunt în van toate
ostenelile ce se depun, pentru în-
dreptarea pe calea cea dreaptă, a
acestor rătăciți! Toată bunăvoința
preoților și învățătorilor e zadar-
nică! ea rămâne infructuoasă față
de titanica rezistență, ce o opun a-
cești „venetici“.

Câți Evrei circulă cu trenul pe
linia Satu-Mare Bicsad?..

Dar pe „autobusul“ Bicsad-Satu-
Mare câți circulă?..

Ei pentru a nu sprijini pe C. F.
R., călătoresc cu autobusul fiind
proprietarul autobusului tot un Ji-
dan!

Până când neamul nostru exor-
bitant suplu, va suferi supliciile a-
cestor execrabili, care sunt în le-
gături cu comunismul iminent, —
dar nu numai pentru noi, — ci
cihar pentru întreagă Europa?

Până când vom fi impasibili fa-
ță de această opresiune a acestor
delinquenti?

Cei în drept sunt datori să ia

măsurile convenite pentru salvarea
Oșenilor cari îndură cea mai nea-
gră mizerie!

Scoală-Te, din mormântu-Ți dela
Snagov Tu Tepeș!

Simion Pinte
Trip — jud. Satu mare.

„INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ PEN-
TRU POPOR“. Aducem la cunoștință
că ziarul nostru numit „Infrățirea Ro-
mânească pentru popor“ de sub con-
ducerea D-lui Profesor I. C. Cătuneanu
dela Universitatea din Cluj, va con-
tinua să apară regulat așa încât fie-
care sătean, bun Român și adevărat
creștin, va avea bucuria să-l citească
în ceasurile lui de tihnă. Noi voim să
luminăm poporul asupra pericolului
jidovesc și suntem siguri că isbânda
noastră va veni, pentru că ceace pro-
povăduim este drept și adevărat.

Rugăm pe cititorii noștri, cari pri-
mesc această foaie pentru popor, să
o dea mai departe spre a fi citită și
pe cât îi ajută punga și îi indeamnă
sufletul, să ne sprijine făcând abona-
mente, cari costă numai 120 lei pe
an, adecă zece lei la lună.

Luați aminte, frați cititori, că 10
lei pe lună nu poate atârna prea greu
nici în cea mai săracă gospodărie,
când trebuie să ținem seamă că ina-
intașii noștri au jertfit mult mai mult
ca să ajungem la desrobirea neamu-
lui, pe care Jidani din nou vor să-l
bage în jugul robiei.

*

PREMIILE GAZETEI „INFRĂȚI-
REA ROMÂNEASCĂ PENTRU PO-
POR“. În dorința noastră de a lumina
cât mai temeinic, pe frații noștri, plu-
gari, asupra pericolului jidovesc, pe-
ricol, ce ne amenință cu dărâmarea
scumpei noastre Țări și Biserici, am
hotărît să trimitem — ca premiu —
tuturor acelor care au plătit 120 Lei
abonamentul pe un an întreg:

Călduza bunilor Români, Fotogra-
fia D-lui Prof. I. C. Cătuneanu și o
revistă „Infrățirea Românească“.

Aceia cari au trimis abonamentul
numai pe o jumătate an, să grăbească
a ne trimite și restul de bani pe a
doua jumătate a anului, pentruca să-i
putem împărtași și pe danșii de pre-
miile gazetei noastre.

Acel Român, care ne câștigă 10
abonați noi, plătiți pe un an de zile,
va primi drept premiu cărțile *Cu-
vinte adevărate* de I. C. Cătuneanu,
Scrisoarea lui Chamberlain, despre
chestiunea Jidovească în România.